

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
424-0237
424-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. в Нью-Йорку:
Барель 7-4125
УНСоюз: Барель 7-5357

РІК LXXV. Ч. 219. ДЖЕРСІ СІТІ і НЬЮ ЙОРК, ВІСІРОК, 26-го ЛИСТОПАДА 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 26, 1968 No. 219. VOL. LXXV.

КОРОТКІ ВІСТІ

Понеділок 25 листопада 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН МАС В НАБЛИЗЬКОМУ часі перейти перевірку свого здоров'я. З Білого Дому не подали докладної дати цієї перевірки, яка має відбутися в шпиталі флоту Бетезда в Меріленді. Президент довший час має неможливість грубої кишки, якого він зовсім не відчуває. Цей стан знайшли лікарі в Президента в серпні ц. р. Але цей "стан" може перемінитися в недугу, в запалення, що спричиняє пацієнтові болі. Президент полетить перед Днем Подяки до Техасу, де проведе це свято в колі своєї родини. Перевірка, можливо, відбудеться перед Днем Подяки.

ДЕРЖАВНИЙ ПІДСЕКРЕТАР ЮДЖІН В. РОСТОВ заявив, промовляючи на конференції Фармерських Бюро в Колумбусі, Огайо, що ЗСА продовжуватимуть свої міжнародні зобов'язання і не перейдуть до ізоляції. Ростов сказав, що було б "безглуздом" вертатися до ізоляції. Ростов твердить, що цюгоричні вибори показали, що американський народ проти ізоляції. Ізоляціоніст сенатор демократ МекКарті здобув мале число голосів. Ростов передбачає, що Ніксон, не зважаючи на свою партійну приналежність, не зробить "радикальної" зміни в закордонній політиці.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ТВЕРДИТЬ, що ЗСА вітатиме славу, що ведуть перед в математиці в цілому світі. В цьому звіті Академії Наук говориться про "математичну культуру", яку видко хочуть з того, що математичних інструментів і приладдя шораз більше вживається в різних людських чинностях, як це було давніше. Внаслідок цього треба бачити про навчання математики у всіх родах шкіл. Треба збільшити федеральні фонди на математичні досліді і на вишкіл учителів математики, головним для академічних шкіл. На чотирьох міжнародних з'їздах математики — одну третину запрошених ставили американці.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК, який від 1960-го року займає теперішнє становище, ще не знає, що робитиме після 20-го січня 1969-го року, коли переберуть владу республіканці. Пресовий секретар Державного Департаменту Роберт МекКлюкс не хотів дати вилучення в справі поголосок про те, що Фондация Рокфеллера, в якій Раш працював від 1952-го до 1960 року, запропонує владу Рашові. МекКлюкс сказав журналістам, що першою "акцією" Раша після того, як він залишить теперішню працю — це відповісти, а про дальшу працю не можна ще нічого сказати.

У СВІТІ

В СІНГІНІ ЗАКРИТО всі університети після того, як студентські заворушення перекинулися із університетського міста Манзурі до Александрії. В Сінгіні з'їздили 5 університетів Президент Гамаль Абдель Насер лаяв їх, очікуючи, щоб даліш демонстрації не дали політичного характеру і не відбилися на складній ситуації у зв'язку з конфліктом з Ізраїлем. У Манзурі, де поліція стріляла до демонстрантів, згинули 4 студенти, кілька десятків було поранених і 27 арештованих.

СОВІТИ ПОВІДОМИЛИ, що їх останній штучний сателіт "Зонд 6", який кружляв довкола Місяця і вернувся на Землю, мав деякі тварини задля перевірених впливу радіації на живий організм. Які це були тварини — не сказано. Не уточнено теж, які світляни знайдені в кабіні "Зонду 6", коли він упав в Індійський океан в мин. тижні.

В БУСАЛІМІ АРАБСЬКІ ТЕРОРИСТИ ПЕРЕВЕРЛИ вибух 100 фунтів динаміту в автомобілі, запаркованому посеред базару. Вибух стався в минулу п'ятницю 22 листопада в полудне, під час найбільшого руху покупців. Згинуло 12 осіб, коло 50 ранених. Ізраїльські власті проголосили поліцейську годину й розмежували знову арабську й жидівську частини Бусалиму з контролею прохажок. Одна з арабських терористичних організацій призналася до того вчинку. Поліція переслужала кількост арабів, але покищо не знайшла винуватця.

ЗАХІДНІ АЛІАНТИ В ЗАХІДНОМУ БЕРЛІНІ ПОВЕРДЛИ право мешканців того міста взяти участь у виборах нового президента Німечкої Федеративної Республіки (Західної Німеччини), внаслідок становища ОССР і Східної Німеччини, що це "провакація", бо ніби Західний Берлін не має нічого спільного з Західною Німеччиною. Кандидатами на нового президента від Християнсько-демократичної партії є д-р Гергард Шредер, теперішній військовий міністер, а від соціалістів — д-р Густав Гайнман, міністер справедливості. Президент д-р Гайнріх Любке зрікся.

ЧЕСЬКІ ІНТЕЛЕКТУАЛИ ВІДМОВИЛИСЬ від оприлюднення спільної декларації в оброні демократичних прав. 9 організацій науковців, письменників і мистців планували скласти й оприлюднити спільну заяву з настановленням резолюцій минулотижневого засідання Центрального Комітету компартії ЧССР, що пішли по лінії вимог совєтських і чеських сталіністів. Після особистої інтерв'єції Александар Дубчека та довгої розмови з ним — інтелектуалісти погодилися не робити цього.

ЗАКЛИН

до членів УНСоюзу в справі національного датку на УНФонд

З кінцем грудня цього року кінчається речення членів владат національного датку на Український Народний Фонд Українського Конгресового Комітету за 1968 рік. До виконання цього громадського обов'язку залишилося небагато часу, а від цього залежатиме у великій мірі успішна праця УККА в наступному році. Тому, маючи на увазі добро нашої громади, закликаємо всіх членів Українського Народного Союзу сповнити свій національний обов'язок і не зволікати.

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу
В листопаді 1968 р.

Ніксон шукає молодих співробітників

Нью-Йорк. — Ніксон заявив при кінці тижня, що він хоче zatrudniti як своїх помічників молодих, енергійних і талановитих людей, не дивлячись на їхню партійну приналежність, на расові походження. Ніксоніві співробітники вже шукають за 2.000 осіб, які мають зайняти становище в урядових агентствах, які є нижчі від кабінетового рівня. Ніксон хоче мати таку адміністрацію, в якій була б боротьба ідей, і тому він планує дати працю не тільки республіканцям, але також особам з академічного світу, провідникам корпорацій і фондаций, професіоналістам та працівникам в соціальної діяльності. Р. Ніксон виявив, що його амбіцією є те, щоб його працівники в пересічному обрахунку були в молодшому віці, як у всіх дотеперішніх урядах. Найменований вже Ніксонів дорадник Джон Д. Ерлічмен очолює працю тих, які шукають за молодими, здібними фахівцями, які можуть дістати урядову працю у висоті від \$10.000 до \$28.000. Він працює покищо в Нью-Йорку, а у Вашингтоні підібує працю виконувати Гаррі Флеммінг, син колишнього секретаря здоров'я — Артура Флеммінга. В самому Білому Домі, заявив Ерлічмен, мусять працювати люди, які без сумніву зможуть до Ніксона.

Фавлер прихильно ставиться до проєкту продовжити надподаток

Вашингтон. — Секретар скарбу заявив у телевізійній програмі "Ліцем до народу", яку надає Колумбія Вроудкастинг Систем, що він підтримує план продовжити збільшення прибуткового податку, так званій надподатку, до 30-го червня 1969-го року. Продовжити цей податок зможе 91-ий Конгрес. Фавлер сказав, що якщо не буде припинення війни у В'єтнамі, то треба буде конче дбати про це, щоб стримувати інфляцію доллара за допомогою більших податків, бо цього вимагає не тільки внутрішнє становище в ЗСА, але і закордонні обставини. Він мав на думці атаку спекулянтів на французький франк, упадок якого міг би потягнути за собою й інші тверді валюти — англійський фунт та американський долар. Останні події у фінансовій діяльності вказують на це, що треба тримати податок на висоті, щоб люди мали до нього довіру і тут і закордонно. Тому то, казав Фавлер, не можна буде скасувати більший податок після 1-го липня 1969-го року, бо не можна буде допустити до того, щоб був завеликий дефіцит у федеральному бюджеті. В цьому фінансовому році дефіцит передбачається в сумі \$3 білйонів, а у фінансовому році, що закінчиться 30-го червня 1968, він становив \$25.4 білйона.

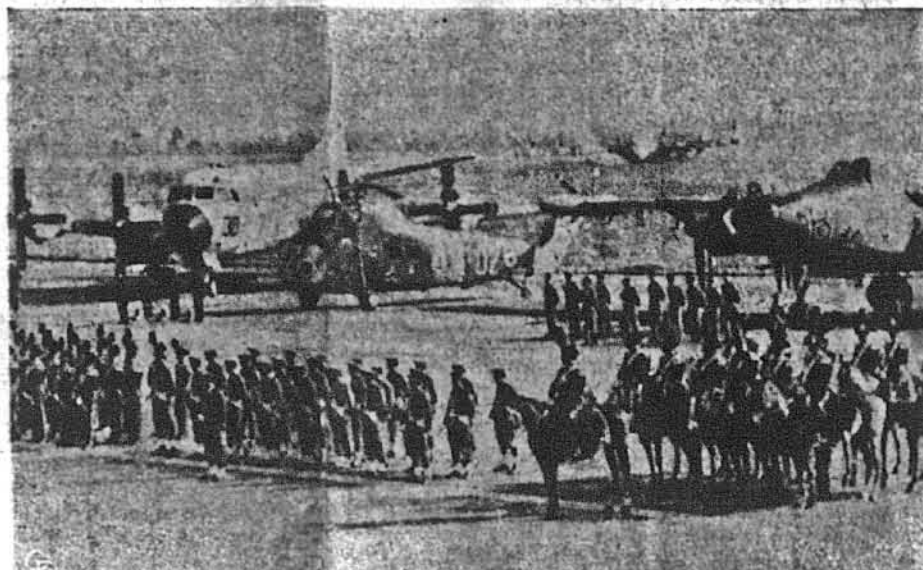
В Нью-Йорку відкрито найбільшу в світі мешканеву кооперативу

Нью-Йорк. — В цьому місті 24-го листопада офіційно губернатор Нелсон А. Рокфеллер відкрив в присутності 5.000 осіб найбільшу в світі мешканеву кооперативу, в якій мають мешкати 15.382 родини. Будова цього "кооперативного міста" має коштувати \$293.8 мільйона. В нових домах мають жити родини, які мають середні прибутки. Ця кооператива міститься в Бронксі при авеню Бейчестер і Барров. Покищо в цій кооперативі ніхто не мешкає, бо перші мешканці мають там замешкати 10-го грудня ц.р., зайнявши 24-поверховий будинок при Бейчестер авеню. Власники окремих мешкань перші виплати склали вже три роки тому. Мешкання мають по три і півкімнати аж до шести кімнат. Віце-президент цього великого бізнесу Джордж Шехтер повідомив, що ним очолювана мешканева кооператива платитиме місту понад \$7 мільйонів податків річно. Тримісячне мешкання коштувати буде місячно по \$84 долари. Досягло 15 відсотків мешканців становлять небілі родини. Сподіваються, що їх число збільшиться до 20-ох відсотків. Чотирьохмісячне мешкання коштує місячно \$115.25.

Українці Чикаго відзначили урочистим бенкетом діамантовий ювілей "Свободи"

Чикаго. — Неділя 24 листопада проходила в цій великій українській громаді під знаком вшанування закладів Окружного Комітету Відділів УНСоюзу ювілейного бенкету з нагоди 75-ліття "Свободи" і 35-ліття "Українського Тижневика". Велику залу Феррара Мейор при 9909 В. Норт Еванго виповнило цього вечора 350 осіб — представників чикагівських Відділів УНСоюзу, що їх з 34, багатьох місцевих установ й організацій, як також членів і журналістів, що виходять в цьому місті. Після проведення молитви парохом української католицької церкви св. Йосифа о. Йосифом Шарпом, відкрив бенкет коротким і змістовним словом голова Окружного Комітету Іван Іванчук, передаючи дальший провід товариства

НАТО поширює оборону

В реакції на шораз більшу совєтську воєнну флоту на Середземному морі, Атлантийський Союз (НАТО) заснував нову свою морську — летунську базу в Неаполі, яка має за спеціальну ціль — стежити за станом там літаків і підводних човнів за рухами совєтської флотії. На світліні бачимо урочисте відкриття цієї бази з участю військових представників та літаків — американських, британських і італійських.

Франція переводить драстичні заходи задля рятунку своєї валюти

Париж. — Французький президент Шарль де Голль відмовився виконати рекомендації конференції 10-ох міністрів фінансів і керівників фінансово-економістів найзаможніших країн світу. Та 3-денна конференція скінчилася в минулу суботу, а після її закінчення міністер фінансів Західної Німеччини Франц Поцф Штраус заявив, що треба сподіватися довгочасної французької франка на кругло 10%. Зате Західна Німеччина рішуче спротивилася нагасити з боку Франції, щоб офіційно підняти вартість німецької марки й тим самим утруднити німецький експорт, отже зупинити проплив чужої валюти. Водночас, та конференція рішила дати позичку Франції у висоті коло 2-ох білйонів дол. У тій позиції брали б участь також Міжнародний Монетарний Фонд і Банк для міжнародних розрахунків. Однак де Голль відмовився піти за тими сугестіями й перевів на тригодинний нараді свого уряду постанову про різні внутрішньо-економічні заходи задля уздоровлення економіки Франції і скріплення довіри до франка. Заможне ціни і платні і зредуковано бюджетові видатки майже на половину з суми 11.69 білйонів фр. (2.300.000.000 дол.) до 6.5 білйона франків (1.300.000.000 дол.), головним коштом видатків на військові школи і нові промислові проєкти. Де Голль, який виступав в цій справі в минулу неділю 25 ц. м. промову до народу через радіо-телевізю, всю вину за французькі економічні труднощі та упадок вартості валюти схилює на заворушення і страйки в травні й червні ц. р. і тому ще раз запевняє, що уряд безпосередньо відновлюватиме нові заходи спроби заколочити правопорядок в державі. Всі інші держави, що брали участь у конференції в Бонні, прийняли до відома заяву де Голля і офіційно прихильно підтримку Франції при чому вони дадуть Франції обіцяну позичку. Зокрема прихильно дещу вислав де Голлеві през. Ліндон Джансон. Британці кашлер скарбу Рой Дженкінс з'явився про Боннську конференцію у парламенті громад та зразу ж повідомив про надзвичайні заходи британського уряду задля стабілізації економічних відносин.

Заповідають швидке відновлення наради Паризької конференції про В'єнам

Вашингтон. — Секретар оборони Кларк Кліффорд висловив в минулу неділю 24-го листопада ц. р. у своєму радіо-телевізійному виступі переконання, що перерва в нарадах Паризької конференції про В'єнам наблизиться до кінця та що однаково Південний, як Північний В'єнам насправді рішені — переговорювати про мирне закінчення війни. Щодо конфлікту між Вашингтоном і Сайгоном внаслідок відмови південно-в'єтнамського уряду взяти участь в Паризькій конференції, то Кліффорд заявив, що існують "підбадьорливі позначки" щодо порозуміння в цій справі. Майже одночасно південно-в'єтнамський прем'єр Тран Ван Гюнг заявив під час своєї пресової конференції в минулу суботу 23 ц. м., що уряд Південного В'єтнару готов переговорувати з підпільно-революційним Фронтом Національного Визволення, в Сайгоні чи будь-де за кордоном, але тільки як з одною з опозиційних груп, а не рівнозначним контрагентом та підпільним урядом. Фронт — заявив названий діяч — може в кожному часі перетворитися на легальну партію, якщо тільки відмовиться від комунізму й визнає обов'язуючу у Південному В'єтнамі конституцію. Тран Ван Гюнг признав, що в переговорах між південно-в'єтнамським урядом та ЗСА дійшло вже до засадничого порозуміння щодо Паризької конференції, а тільки уточнюються ще деталі.

В Італії соціаліст може стати новим прем'єром

Рим. — В Італії продовжується криза уряду. Президент Джузеппе Саррагата просив 72-літнього голову нижчої палати парламенту, соціаліста Алессандро Пертіні перевірити можливість створення уряду, опертого на парламентарій більшість. Хоча італійські газети вважають, що це був тільки маніфестаційний примирливий супроти соціалістів жест Саррагата, який сам був членом Соціал-демократичної партії, та що насправді прем'єром стане знову член найбільшої партії Християнсько-демократичної, проте це вперше за всі післявоєнні роки соціаліст дістав формально дозвільня переставити інформаційні розмови про можливість скласти новий уряд. За останніми відомостями, новим італійським прем'єром стане, мабуть, секретар названої Християнсько-демократичної партії Маріано Румор, який має опінію людини "партійної середини".

ФРАНКО-УКРАЇНСЬКА ДРУЖБА В МОНТРЕАЛІ

Як уже інформовано на сторінках "Свободи", в Монреалі відбулась зустріч-зустріч Французько-Українського Товариства, з численною участю членів і гостей та дуже успішним виступом оперового співака Андрія Добрянського. На фотографії зліва стоять: директор Міністерства Іміграції Рене Готье, міністер фінансових і кооперативних інституцій Кевбек Ів Габіє, голова Французько-Українського Товариства Ярослав Пришляк, заступник голови Марія Логун, нікістка Люба Жук, соліст Андрій Добрянський.

У Бельгії відбувся 19-ий З'їзд СУМ

Брюссель. — 10 листопада відбувся в м. Лювені 19-й з черги З'їзд Спільної Української Молоді в Бельгії, з участю 20 делегатів, переважно дружинників. Після вранішньої молитви з відповідною проповіддю та виступом Президента, розпочалась ділова частина З'їзду, під керівництвом голови Центральної Управління СУМ мр. Омеляна Ковалю, який виступав також довшою доповіддю. По завершенні авіа і дискусій над ними, уділено абсолютну уступачію Управлі і відбулась церемонія передачі перехідного прапора КУ СУМ, який нагороджено О. Середок ім. Митр. А. Шенітського в Шарлеруа та візачено Осередок ім. М. Павлушкова на Лімбургжичні. Крайову Управу вибрано з молодих сумнівців, які вперше ввійшли до КУ, за дійняткову голову, якого перевибрано: голова — Г. Ощипко, заст. голови і референт юнацтва І. Рошка, секретар Марія Карпа, скарбник В. Зінко. Члени КУ: А. Гайдамаха, О. Братковський, М. Фединак, Р. Ковальчук, Майже всі члени КУ це студенти; Контрольна Комісія: голова О. Коваль, члени — Т. Трубіч і В. Талько, Товариський Суд: голова — д-р В. Попович, члени — Г. Ковтко і С. Войко. З'їзд закінчено виспіванням "Ше не вмерла України". Після З'їзду відбулись вперше в Бельгії вишівні вечорини.

На Пришівщині створено Союз Молоді Карпат

Тижневик "Нове Життя", що виходить українською мовою в Чехо-Словаччині, повідомив у числі 50, датованому 2-м листопада ц. р., що на Пришівщині створено Союз Молоді Карпат, СМК. Заходи для створення такого молодечею українського товариства робились ще й перед совєтською інвазією на ЧССР, під назвою СУМ: Союз Української Молоді Карпат. Тепер Союз Молоді Карпат, проводячи організаційну початкову працю, розпочав випуск власного інформаційного органу, як додатку до газети "Наше Життя". Перше число його, під назвою "ТОН — Орган СМК", вийшло з датою другого листопада. Інформацію про це подав тижневик "Нове Життя" з 23-го листопада, що виходить у Вінніпегу.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ФІЛЬМ ПРО КАРДІНАЛА ПОСІФА В АРГЕНТИНІ

Буенос Айрес. — 19 вересня відбулось пробне висвітлення 16-ми-го кольорового фільму з перших трьох діл перебування Верховного Архієпископа в Аргентині. Фільм накрутила д-р Анна Тепун, відома з фільму про підлогу навколо світу. Д-р Анна Тепун накрутила сцени із зустрічі з Блаженнішим Кардиналом Йосифом Сліпим на летовищі Есейса (6 вересня), тріюмфальне прибуття до Української Католицької Катедрі в Буенос Айресі, посвячення Катедрі (7 вересня) і Архисв'ящену Службу Богу (8 вересня). Звуковий на магнетофонній стрічці з усіх головніших актів, зв'язаних з присутністю Кардинала Посіфа в Аргентині зробив інж. Т. С. Тепун. (Ід.) — За "Нашим Кликом" ч. 34/1968.

НАРАДА В НЬЮ ЙОРКУ

Загальна нарада організації великого Нью-Йорку, присвячена підтримці У. К. А., а саме зложенню національного датку за поточний рік, відбулась в найближчу середу, 27-го листопада 1968 в Українській Народній Домі. На нараду запрошені представники українських установ усіх ділянок ньюйорської метрополії. Початок о год 6-тих вечором.

КОНФЕРЕНЦІЯ ОКРУЖНОЇ РАДИ СУА

Нью-Йорк. — Для 1-го грудня о годині 2-ій по полудні відбудеться Конференція організаційних референток ньюйорської Окружної Ради Союзу Українок Америки (17 Відділів), з рефератом п-ні І. Романовської. На конференції буде присутня голова Центральної СУА п-ні С. Пушкар. Конференція відбудеться в прихитненні 64-го Від. СУА (УНДІМ, кім. 31).

ПОНЕР МІХАЙЛО НАПАДІВ ПОЖЕРТВУВАВ 14.000 НА ГРОМАДСЬКІ ЦІЛІ

Вінніпег. — Український піонер, доволітній фермер в районі Брокстону в Канаді п. Михайло Нападів, якому тепер 80 років, передав королівський дар в сумі 14.000 доларів, призначених на культурну Шевченківську Фондацію, а 2.000 доларів на громадський фонд КУК. Михайло Нападів прибув з України до Канади в 1911 році, працював на ріллі, виявляючи завжди зацікавленість станом української культури й традицій у Канаді та громадськими проблемами українства у ті країни. Дотепер дар Михайла Нападів, як повідомлення з Народної Фондації ім. Т. Шевченка, є найвищою одноразовою пожертвою на українські цілі.

СВОБОДА

FOUNDED 1892

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly \$6.00.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Живе слово з України

Разом із низкою документів, праць і цілих збірників матеріалів, поширених в Україні і переселених звідти різними шляхами за кордон, передаються з рук до рук в Україні також і збірники „захальної поезії“. В основному це вірші, що їх пишуть сучасні молоді поети в Україні, але — не маючи можливості їх друкувати, читають їх у вузькому колі ширшого кола, і вже потім слухачі ці вірші переписують і подають далі. Деякі з тієї літератури попадає й до українців на еміграції. Першою книжкою „захальної поезії“, що викликала широкий відгомін серед української спільноти у вільному світі, була видана 1965 року в Мюнхені збірка віршів перелого 1963 року молодого поета з Черкащини Василя Симоненка. Сьогодні на сторінках „Свободи“ друкуємо нову оригінальну збірку віршів молодого поета з Чернігівщини Миколи Холодного.

Мотивами й сюжетами своїх поезій нагадує Микола Холодний у великій мірі творчість Василя Симоненка. Як і Симоненко, що писав і про дядька, який краде на колгоспному полі „свій урожай“, і про тюремну браню, за якою „світлі літ наруги і тортури мертвих повертають у гробів“, і про суд над новою думкою, торкається подібних „заборонених“ тем і Микола Холодний. Чорною птахом зринає в нього спогад про 1933-й — трагічний рік голоду в Україні, і про українську мову, загнану в підземелля, і про привидів, що стежать за громадянами в кожному місті, і про Україну, який „Марксом завузують очі“ і з якої „й половина уже не зостається...“ Проте, треба ствердити, що до такої сили вислову, як Симоненко у „Курдському братові“, Микола Холодний ще не піднісся.

Темі й думки Василя Симоненка, Миколи Холодного та інших їхніх друзів — засуджених і незасуджених — це живі думки з України. Це те, чим живе сьогоднішнє молоді покоління, змагаючись за повну свободу мистецького вислову і творчості — таку свободу, як її мають поети й мистці в кожній країні західного світу, а якої позбавлені тільки ті, що їм випало на долю жити в країнах совєтського „збудованого соціалізму“.

Під червоною маскою

По Совєтському Союзу судорожними хвилями проходять нові й нові „святкування“, з мітингами, зборами, парадом на площах, так званими клятвами дітей-піонерів. Відзначають біш-ш річницю більшовицької контрреволюції, святкують мало відатий з наукової точки зору новий лет коомонанта Берегового, святкують 25-ту річницю „визволення“ Києва, центр якого зрівня самі ж більшовики; б'ють у пропаландивні барабани навіть з тієї нагоди, що у Вінницькій області вже зібрано „урожай буряків“. При тому преса постійно твердить, як ось у передодні „До комунізму“ в московських „Известиях“ з 6 листопада, що мовляв, „усе прогресивне людство відзначає 51-шу річницю Великого Октябрю в обставинах зміцнення сил соціалізму і поразки сил імперіалізму“. „Известия“, вихваляючи імперський устрій СССР та комуністичну партію, дійшли до відвертого оправдання сталінізму: „Без розгрому опортунізму новий суспільний устрій не зміг би утвердитись у такому короткому періоді часу“. Іншими словами, „високогуманний комунізм“ для свого утвердження вимагає крові й жертв мільйонів людей. Але й це оправдують московсько-більшовицькі ідеологи.

Яка головна причина безконечних святкувань, роздавання орденів, встановлювання пам'ятних плит і пам'ятників, постанов про нові нагрудні значки і медалі?

Якщо режим не має чого дати населенню своєї країни, тоді він змушений вдаватися до обіцянок „раю“, що прийде на землю враз із комунізмом, і перекопувати своїх підданих, що, мовляв, „усе прогресивне людство святкує Октябрю“. Москва використовує всі такі й подібні святкування, як батіг для того, щоб підганяти працюючі маси. Про самий же комунізм годі знати в совєтських виданнях якесь докладне висвітлення. Навіть самі московські ідеологи не уявляють, що буде в тому „царстві комунізму“. Та для Москви це й не гравіт, бо комунізм — це лише червона маска для продовження життя врятованої Леніном Російської імперії, що тепер зветься Совєтським Союзом.

СЛІЗИ КРОКОДИЛА

Мюнхен. — Для закордонної пропаганди виділяється в Москві при газеті профспілок „Труд“ тижневик „Новое Время“ мовою англійською, французькою, німецькою, єспанською, польською і чеською. Як і вся преса під комуністичним режимою, „Новое Время“ — це нудна лектура. Тільки „собака повинність“ примушує читати цю макулатуру, бо треба ж хоч між рядками знайти факти, які закривають комуністичні писани великих слів великою силою.

Думається, коли б громадяни СССР мусили читати тільки партійну пресу, а нічого іншого б не було, то, мабуть, відбили б читати взагалі і стали б жертвами „рецидиву неграмотності“, як було з українськими дітьми в російських школах за царського режиму.

Вайдуком оком кинув я на число 40-ве тижневика „Новое Время“ з 4 жовтня ц. р. На обгорті заголовки статей: „Свобода преси дітям і уланам“, „Шлях Гінеї“, „Вибори в Америці“ — вже наперед знаю, що буде в тих статтях. Далі — несподівано: „Доля національностей у Китаї“.

Взявся до читання статті і не міг відірватися. Зворушила мене стаття до глибини душі: яка ж то ганебна політика в Китаї під владою Мао! Систематична китаїзація не китаїських народів, що їх автор статті з вірменським прізвиськом Тер-Григор'ян начислює до 50 мільйонів.

Китаїські великодержавні шовіністи не шанують національно-політичних та культурних прав не-китаїських народів у своїй імперії, а тому, — пише Тер-Григор'ян, — національна проблема в комуністичному Китаї „де ближча до розв'язання, ніж була в часи китаїських царів“.

Ні автономії, ні суверенності, ні назви „республіки“ не дає Мао не-китаїським провінціям своїй великодержавщині. Це не те, що в СССР, де Україна й Вілорусь навіть в Об'єднаних Націях мають своїх „с у в е р е н н и х“ представників... Ця китаїська не-китаїський „націоналізм“ обурює Тер-Григор'яна. Він на приклад китаїського великодержавного шовінізму цитує слова к и т а й с ь к и х „червоногвардійців“ і їх пропаланди: вони обвинувачують монгольських комуністів у Китаї за „буржуазну, реакціоністську національну політику“.

Тер-Григор'ян, очевидно, зовсім не чув, що вже довгі десятиліття Москва домагається і блискавки на „буржуазний націоналізм“ не-російських народів в СССР. Китаїські комуністи, — пише Тер-Григор'ян, — обвинувачують не-китаїських комуністів за те, що обоборюють права своїх мов, культур, звичаїв, — словом, не хочуть „злитися“ з ведичним „старшим братом“ — китаїцями.

Тер-Григор'ян виступає в обороні не-китаїських підданих Мао Тсе-тунга, про що китаїського великодержавного шовінізму, хоч знає добре, що під владою Моск-

ви — „од модавання до фінанса“ всі народи, згідно з програмою компартії, засуджені на повільну денационалізацію. Він відкається над недовго не-китаїською „націоналізм“, що живуть у районних автономіях: „Райони національної автономії — це невіддільні частини Китаїської Народної Республіки. Тут, як бачимо, нема й сліду самовизначення“.

Наскільки ліберальніша конституція СССР! В ній стоїть, як бач, параграф про право народів на відокремлення. Тільки що ніхто не хоче відділитися від Москви, бо в СССР „веселе і щастливе життя“. А хто піде про право на відокремлення, того „старший брат“ пошле туди, де козам рози правлять. Не дозволить навіть арештованому „націоналісту“ відсиджувати кару в своїй „суверенній“ республіці!

Тер-Григор'ян пише, що закони в державі Мао доводять карати не-китаїців за „кожне виявлення національних почуттів“. Само собою, кожний мусить знати, що в політиці московських держиморд цього „не буває“: Москва навіть чехів і румунів обвинувачує в „буржуазному націоналізмі“, бо вони хочуть іти своїм шляхом, незалежно від команди Брежнєва.

Тер-Григор'ян пише, що в національній р а й о н ах влада мають китаїські комуністи. Урядова мова в цих районах китаїська. Місцеві мови допускаються тільки в нижчих класах шкіл. Цю політику автор статті називає „великодержавним шовінізмом“.

Тер-Григор'ян обурений тим і висловлює свою прихильність до народів,гнолених китаїським шовінізмом! Аджеж цинізм китаїських великодержавних шовіністів дійшов до того, що вони переслідують „природний спротив малих народів примусовій китаїзації“ і називають цей спротив „місцевим націоналізмом“... Очевидно, такого гноблення в СССР немає, але чому ж к и т а й ц і навіть термун „місцевий націоналізм“ позначили із словників КПСС.

Повеневолю Тибету в Монголії, знущання китаїців над завойованою людністю Тер-Григор'ян описує яскравими барвами, і здається, „мов би я читав історію України“ (Т. Шевченко):

„Орди червоногвардійців осквернили в Тибеті храми, руйнували монастирі, бігли тибетці — члени уряду. У внутрішній Монголії почалося нищення національних кадрів... Монгольську інтелігенцію в Пейлінгу оголошено виразницею „ідей національного сепаратизму“. В Сінцзяні емісари Мао руйнували мечеті, стріляли на демонстрації, створили десятки концентраційних таборів“.

„Пейлінські шовіністи, — пише Григор'ян, — з якою садистською лютістю задувають малим народам удар за ударом“.

Читач мусить повірити, що таких ударів проти не-

З української преси

„НАЦІОНАЛІЗМ, СВОБОДА І СФЕРИ ВПЛИВІВ“

В останній із циклу статей під цим заголовком в „Українському Слові“, Париж, з 13 жовтня ц. р., читаємо:

„Націоналізм, у відношенні до комунізму, не є штучно накиненою ідеологією. Нація — це велика родина, а національне почуття має всі ознаки родинового почуття. Націоналізм — це конкретний вияв національного почуття й природне змагання задержати й навіть розвинути творчу енергію своєї нації. Нація і націоналізм, як суверенний вияв життя нації, як змагання до національної свободи, в тому й пошанування національної свободи інших, є розмірно новим явищем і майбутній розвиток організації людських спільнот мусить числитися з цим надзвичайно важливим чинником... Цю правду знає Москва, і тому „декларує“ вона про „національні визвольні війни“ всім і вся. Тому обіцяє своїм „союзним республікам“ право сепарції, тому пропонує „рівності, респект до суверенності й національної незалежності“ і тому, за страху перед нею о совєтським націоналізмом, переводить агресії проти „братніх народів“.

„СТРАХ ПЕРЕД УКРАЇНСЬКИМ РОЗУМОМ“

Ф. Коваль у статті на цю тему в „Українському Слові“ (Лондон) з 10 жовтня ц. р. пише:

„Методи й середники боротьби змінюються. Перед 20 роками УПА боролася зі зброєю в руках. Сьогодні молода генерація в Україні вибрала іншу зброю. Ми є свідками першого випадку в історії українсько-московських взаємин, коли боротьба стероризованої України перейшла в площину фектування розумом... Та москалі не погодилися на виміну думок з нашими молодими культурними діячами, а залягування цієї справи доручили своїм найбільшим простакам, що тримають у руках службу без п е к и. Вправді, це й не залагоджу-

російських народів в СССР не було і немає...

Тер-Григор'ян згадує надруковану 1964 року в китаїському журналі „Гуанцзі“ статтю, в якій писано, що завдання національної політики китаїських комуністів — це повна ліквідація національних ознак і особливостей. Газета „Сінцзян Бао“ твердить, що асиміляція — це „марксистська і комуністична асиміляція, немінуча тенденція розвитку суспільства“.

Добре пишуть „оборонці прав поневолених народів“ у Москві. Але тер-григор'яни не пам'ятають пограми КПСС, не задувають теорії Леніна про „злиття мов і націй“ в комуністичному суспільстві, замовчують те, що робить уряд СССР з „ошавієвленними народами“ Російської імперії. П. А.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагус: Д-р Михайло Дашков

СОЦІОМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ У СТАРШИХ ЛЮДЕЙ

Кращий стандарт життя, великий поступ у медичних науках і вищий щабель свідомості щодо конечності дати про власне здоров'я — все це фактори, які піднесли пересічний вік людини до майже 75 років. У цивілізованих країнах число людей віком понад 65 років дедалі збільшується, а в зв'язку з тим постає ряд проблем як медичних, так і соціологічних. Справа забезпечення старших віком осіб нормальними умовами життя стає щораз гострішою.

На жаль, розв'язка соціальних і медичних питань у цій ділянці не йде впер. Медицина раніше й основніше відгукнулася на цю потребу, і нині вже маємо нову ділянку медицини — геронтологію, яка займається виключно питанням здоров'я та лікування старих людей, у західному світі вже існують об'єднання геронтологів, видаються журнали в цій ділянці, організуються студійні центри для вивчення питань лікування здоров'я старших і продуктивності спеціальних фармацевтичних препаратів.

Ці дні проблеми — соціальна і медична — тісно між собою пов'язані, якщо йдеться про збереження доброго здоров'я та забезпечення нормальної старості. Справа не тільки в повному шлунку, яка в наших обставинах зв'язана з якимись труднощами, а в цілому ряді факторів, з яких складається нормальне життя пенсіонера, його фізичне і духовне здоров'я. І тут найкращі шпиталі та медикаменти не допоможуть, якщо ряд інших справ, пов'язаних із старінням, не вирішено.

Проблема старіння це частіше річ умовна. Процес старіння може прискорюватись і може сповільнюватись і в сприятливих умовах творити довгу й теплу осінь людського життя.

Людина — це соціальна істота, вона нормально розвивається, дозріває і старіється лише серед відповідних умов оточення. Найліпше, коли вона доживає свої роки зі своєю родиною, в своєму оточенні. Але часи родинних домів минаються, моєму дозрілому життю розділяють дітей від батьків, іноді розділяють їх на сотні й тисячі миль. Старша людина залишається сама, і її єдиною опорою стає оточення. Така ж доля й тих, що родини взагалі не мали. Відсепаруйте старшу людину від оточення, створіть їй найкращі умови проживання, а вона все одно нитиме, постаріється скоріше умово і духовно.

Недавно в журналі „Геронтолог“ автор статті, базованої на дослідках, проведеної у філідафійському центрі геронтології, підкреслював факт, що старші люди у далеко більшій мірі ста-

ють залежними від оточення, як люди в своїй шку. Процес духовного старіння повільніший у гуртожитках пенсіонерів, як серед тих пенсіонерів, які проживають в окремих мешканцях. Старші люди покладаються на близьке сусідство, а воно затримує гостроту думки, зацікавленість, активність, і серед них спостерігається менше проявів невробоз, селіальності, подраження чи духовного пригнічення. Особливу залежність від оточення проявляють люди з гіршим здоров'ям, люди без рідних та близьких „приятелів, не одружених, а також осіб, не американського роду. Емігранти різних національностей особливо потребують безпосереднього сусідства.

Подібну студию нещодавно опубліковано в журналі „Геріатрія“, що виходить в Англії. Автор цієї студії стверджує, що краще пристосовуються до нових обставин пенсіонери, приміщені в великих будинках, аніж ті, що живуть поодинці серед незнайомого оточення. Серед цих останніх викидає більше медичних проблем, і в деяких випадках для них треба було організувати навіть клінічні одиниці.

Медична література і лікарський досвід стверджують, що найкорисніше старіють люди відізані від оточення, які не мають ніяких зацікавлень і не беруть участі в товариському житті. Не краще з тими людьми, які приміщені в „піклувальному домі не із-за хвороби, а просто для проживання: в тих обставинах вони, будучи здаваними на привалі, припиняють свою практиковану догматичну діяльність, втрачають ініціативу та зацікавленість. Найкраще тримаються ті старші особи, які, живучи серед свого оточення, залишають за собою індивідуальну ініціативу, маючи лише часткову допомогу в обслузі. Сюди, очевидно, не вкладається тіх людей, що проживають при родинах, бо це інша категорія.

Порушили ми цю проблему тому, що назрівала вона і серед української громади. Масою щораз більше людей старших віком, але, як скрізь, так і в нас, лікарі не розв'язують їх медичних проблем, якщо не розв'язали проблеми соціальної та побутового порядку. Уже деякий час пишеться про потребу домі для наших старших віком. Деяко, може, в цій справі робиться. Але цього рішуче мало. С підстави побовівається, що темп розвитку нових стандартів життя може перевертати темп реалізації наших планів, і наші численні старші люди залишаються на долі припадкових обставин.

Українська організована спільнота щось таки винна своєму старшому поколінню. Цієї справи, як сказано, не розв'язав репертуар діяря. Тут потрібно громадської допомоги.

СВОБОДА ЦІНИ НЕ МАЄ

Ярослав Гайвас

(1)

Була вона ясна, прозора, ласкава. А вісті... власне такі, яких роками чекали ми. Польська преса аж переливалася злобою. Права, ліва і та, посередині. Всі в унісон: Закарпаття не бути вільним! Задавити його в зародку, заки розгориться звітливо велика пожежа! Не тратити ні дня, ні години й не жалувати жертв! — шипіли сторінки газет, а за ними повторяла польська суспільність.

Дві течії, дві стихії — українська, що прагнула трохи сонця, вільного повітря та шматка рідної землі, і польська, що хотіла наживатися, пишати чужим коштом. До ударів мусіло прийти.

Не знати, де вперше зродилася ця думка: чи в робітничій організації „Сила“, чи в ремісничій „Зоря“, чи в якомусь верстаті, а може на східинах якоїсь юнацької групи, або в студентській харчівні: „Ходім під Юром! Збираймося під Юром!“

„Збираймося під Юром!“ — переходило з уст

до уст, з верстату до верстату, перелітало крізь крамниці, приватні мешкання, хвилювало школи, набірало організаційних форм у студентській харчівні. І заки крайовий провідник Кілі, він же Лев Ребет, успів через своїх найближчих співробітників з'ясувати, звідки вийшла та ініціатива, схвалити її, виснести рішення і розділити завдання, містом уже заволоділа спільна мова, збирне рішення: „Ідемо під Юр!“

Здавалося, що нас дебагато у Львові, а оце, як почали стігати в означений час з усіх-усюд, вийшли сотні тисяч. Що за розмаїтість людей! перекирів українського Львова, представників всіх верств, і серед них багато таких, що говорили мало, тільки в крайній потребі, щоб не виявити свого незнання української мови. Всіх їх пригнала сюди одно бажання: стати в лаву разом з іншими й показати, що ми тут є, що нас сила. І дець серед цієї маси миттю знайшлися провідники. Не ті, що ми їх бачили формально на зборах і нарадах, не ті, що про них писали газети, а ті, що ставали на чолі походу, виступали рішуче першими, йшли нестримно вперед і поривали за собою інших.

Площа перед Юром шумить. Людська маса розбилася на гурти й групи, що хвилюються й дебатують. Тут і там дискусують промовці. В коротких словах, вигуках стала ясно ціль усіх: Закарпаття не дамо!

— Закарпаття не дамо! — зашуміли всі стоголосом.

— Маршусмо в місто! Вперед — на мадарський консулат!

Стали ясно ціль і напрямок. Лава за лавою спливають зі Святоюрської гори і попри парк прямують у місто, туди, де мадарський консулат. Міцні стопи відбивають рішучий і рівний такт на бруці, а зі сотень грудей виривається: „Закарпаття не дамо! Закарпаття не дамо!“

Ще заки маршують колоні осягнули будинок університету, появилися відділи поліції. Тяжко узброєні, в шоломах, лиця наліті потом і гнівом, ненавидячи, в руках поліції міцно стиснені приклади гвинтівок, і її щораз більше. Спінним кроком, а то й бігом, вилітають вони з бічних вулиць, а за ними докочують кінські копита кіннотчиків. З другого боку заходять теж між дерева парку, що називався тоді Єзуїтським городом.

Наперед виривався якийсь старшина. Скрипучим, схвильованим голосом закричав:

— Розійдісь, бо стріляємо!..

Перші лави демонстрантів зупинилися. Хвиля нерішучості, збентеженого спокою, коли було чути відкриті найближчих сусідів. І нагло, без будь-чого наказу, зі сотень грудей:

— Вперед! Вперед!

Першим кинувся вперед молодий і-кволий ремісник, чи не Протань його прізвище. За ним редактор

робітничих видань, мулярський помічник і організатор „Сили“, Юлько Петренко, низкий, кріпкий з широким лицем монгола. А з ним ціла група його друзів одним скоком покрила відстань між першою лінійною демонстрантів і стіною поліції. Поліцаї розскочилися на боки. Тут же за групою Петренка рвалася студентка з Миколаю Матвійчуком на чолі, а поруч них „личаківська бригада“ зі своїми „прапоросносцями“ Льоськом Сторожуком і Федьком Перуном. Та поліцисти вже прийшли до себе, їхні старшини гістерично викрикували:

— Напшуд! Бій!..

Стріляти не могли, бо їхні перші лави зміщалися з демонстрантами. Частина демонстрантів натискала на передні лави, а інші кинулися на обхід поліційних застав, що були в Єзуїтському городі. В повітрі мішались оклики „вперед“ з поліційними „бій“, і від глухих ударів згиналися тіла.

Високий, двометровий, з коротким відлосом, з усміхом невинної дитини, що провадив його ціль життя аж до волячої смерті в УПА, Федь Перун загнав в групу поліцаїв, що наступали на нього з усіх боків. А він, великий і дужий, син малоземельного селянина з яворівських пісків, що гартував своє тіло голодом, холодом і щоденними кільканадцятикілометровими маршами зі села Чернільна до гімназії в Яворові і назад, розкидав їх, як снопи. Обертає сорочка, лице залітає кров'ю, не падає, не подастся. (Далі буде)

подого покло-
ликасмо ук-
в та всі ук-
ькі установи
глену акцію
цівників Ди-
в в часі Дво-
їнської Ди-
міснях ли-
1968 р.": за-
таріату СК-
лав'юк -- ге-
ретар, і за-
ої Коорди-
но - Освітної
І. Білаш, го-

ВІСТІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ.ШЕВЧЕНКА В ЗДА

(Загальна діяльність в сезоні 1967/68)

У звітному періоді відбулися 4 пленарні засідання Управління та 5 засідань Президії НТШ, на яких вирішено справи підготовки до відзначення століття Товариства, справи зв'язані з влаштуванням Світового Конгресу Української Вільної Науки, публікації нових видань Н. Т. Ш., прийняття нових членів й інше.

Світовий Конгрес Української Вільної Науки

З нагоди Світового Конгресу Вільної України влаштовано з ініціати Н. Т. Ш. й з участю 13 науковців, педагогічних та професійних установ і організацій Австралії, Європи, Канади і ЗСА, в дні 14—15 листопада 1967 р. — Світовий Конгрес Української Вільної Науки в Нью-Йорку. В програмі Конгресу відбулися два пленуми, на тему „Революція та й пісню в Україні“ з 7 доповідями та на тему „Завдання української науки у вільному світі“ з 7 доповідями. Крім того виступили доповіді на таких Колексах: Філологічний (12 доповідей), Історичний (11 доп.), Філософський — Педагогічний (4 доповіді), Комісії Регіональних Дослідів і Публікацій (4 доповіді), Бібліографічний і Бібліотечний (4 доп.), Правничий і Економічний (8 доп.), Медично — Лікарський (11 доп.), Біологічний (6 доп.), Математично — Фізичний і Комісії Технічної Хемії (6 доп.), Комісії Технічних Наук і Хемії Харчових Продуктів (7 доповідей). Деякі доповіді були прочитані. Організаційний Комітет СКУВ-Науки складався з таких осіб: проф. д-р Р. Смаль-Стоцький, проф. д-р М. Зайцев, проф. д-р С. Вергасов. Технічну підготовку Конгресу перебрав інж. Р. Корнієвський. В цілому виступило 87 доповідей.

В друку знаходяться такі видання: Записки НТШ т. 177 з 37 працями, Збірник „Іван Франко“ част. II, Р. Смаль-Стоцького „Українська мова в Совєтській Україні“, Збірник Філологічної Секції т. 34 з працями з діалектикознавства і літературознавства, М. Стахова „Третя Советська Республіка в Україні“ (Бібл. Укр. т. 26), І. Новосіленський „Букварні українці і їх самовизначення 1918 р.“ (Бібл. Укр. т. 27), С. Парфаноуш „Книжка про звірів“ (Укр. Бібл. т. 10), о. М. Кравчук „Слово о Полку Гореви“ (Укр. Бібл. т. 11), Збірник „Бережанська Земля“ (Укр. Архів т. 19).

В приготуванні до друку є нові видання для відзначення століття НТШ, а саме: наукові Збірники ІсСекції і МПІС експ. Історія НТШ, Збірник на пошану М. Грушевського, Збірник доповідей СКНауки, Збірник „Теробовельська Земля“ і інші.

Членство НТШ

У звітному періоді іменом таких дійсних членів: Мат. Прир. Лік. Секції — д-ра Михайла Димчицького, Філологічної, Па. — д-ра Михайла Кашу, Таллагасі, Флориди, д-ра Олега Кононенка, Н. Маркет, Н. Дж. д-р Богдана Роздільського, Саскатуна, д-ра Святослава Трофименка, Вільмінгтона, Дел.

Прийнято таких нових звичайних членів: д-ра Тараса Антоновича, Клівленд, Огайо, м-ра Прохора Славуту, Парма, Огайо, д-ра Дмитра Павлишина, Клівленд, Огайо, м-ра Григора Славуту, Чікаго, Чейс, Мд., м-ра М. Шпінта, Ричмонд Гіл, Н. І. о. Ореста Івакука, Ричмонд Гіл, Н. І., проф. д-ра Василя Орельського, д-ра Володимира Боднара, Клівленд, Огайо, д-ра Ореста Мірона Рижія, Клівленд, Огайо, проф. Романа Чубатого, Нью-Йорк, Н. І., п. Лідію Вовк, Монтгомері, Ала., Михайла Демичука, Мористави, Н. Дж., Володимира Феданюка, Вільмінгтон, Н. І., архітекта Надію Вовка-Камерона, Монтгомері, Ала., Стелана Кікту, Клівленд, Огайо.

Перенісся з Канадського НТШ проф. д-р Дмитро Штогрин, Чемпейн, Іл.

Фінансові справи

Розуміючи вагу праці Н. Т. Ш., зокрема нашої видавничої діяльності, наше свідоме громадянство щедро відгукувалося і морально та матеріально підтримувало наші старшу наукову установу. У звітному періоді надіслали свої дари: 15,000 дол. інж. І. Романюк, створюючи фундацію на видання праць з історії української національної революції, 2,000 дол. — І. К. Калмук, на видання ан-

Світлій пам'яті Ярослава Геруса

Мистці теж підпадають законам природи і вмирають, але їхні твори завжди живуть в історії культурного світу й народів. В якій силі мистецтва виявив свою духовну силу й талант, в такій мірі він житиме в людській пам'яті.

Такі думки прийшли мені до голови, коли, я зустрівся і відповідав на вічний спочинок мистця друкованого слова Слава Геруса. Відійшов він від нас передчасно, але не залишив життя свого безслідним, бо не був звичайним спокійним насущного хліба, а був мистцем слова, письменником.

Ярослав Герус народився в Станиславові 28-го лютого 1910 року, де закінчив народню школу й гімназію. Вищу студію він продовжував в Познані у високій торговельній школі, де вперше блиснув своїм талантом і здивував чужинців професорів.

Славо Герус виготовив свою дипломову працю під наголовком „Моніграфія про місто Делятин“. Цю річ він написав з таким хистом і талантом, що польське товариство „Пшияцол Гупулицзин“ призначило йому стипендію на продовження студій і дослідів з тої матерії по музеях і покривало всі кошти, зв'язані з його поїздкою до Варшави і побутом там. Ця праця не появилася друком, бо настала друга світова війна.

Та не був його перший шасливий початок. Закінчивши студії в Познані, Славо Герус переїхав до Делятина і там поселився, щоб бути ближче гущулі, якими він цікавився. В 1934 році Славо Герус одружився з Марією Колянковською з Делятина. Перед самою війною Славо Герус учителював в Торговельній Школі в Станиславові і був кинговодом Українського Мисського Театру. В грудні 1945 р. емігрував до Відня з родиною. До ЗСА прибув з Австрії в 1952 р. і поселився в Юніон, Н. Дж. В останніх

гліській історії України. 1,800 дол. — І. Лобай, на виді подану цілу, 1,015 дол. — І. Гной, як вище, 1,500 дол. — Український Народний Союз, 1,000 дол. — І. Кравчук, на видання англ. історії України, 800 дол. — д-р Р. Смик, на видання творів В. Лепкого, 600 дол. — проф. д-р С. Кулик, 500 дол. — Л. Татнік, на видання англ. історії України, 400 дол. — В. П. Кучук, як вище, 350 дол. — П. Магала, 280 дол. — д-р К. Кебало, 280 дол. — Н. Н., Нью-Йорк, по 200 дол. зложили: І. Холоденко, д-р С. Войтович, д-р В. Кіналь, д-р Д. Фарюк, сл. п. Д. Кузьмин, В. Дроботий, 180 дол. — В. Грабця. По 150 дол. зложили: Г. Гайовий, д-р В. Філіпчук, Ванк Самомочі Клівленд, В. Пруц, д-р М. Слип-Фішер, 130 дол. — А. Бук. По 100 дол. зложили: А. Криничко, М. Іванчик, д-р П. Демус, д-р Р. Лисак, д-р В. Гарбовський, д-р В. Лотоцький, М. Грушка, Відділ Об'єднаного Комітету (дир. І. Снігурович), д-р Л. Середина, д-р І. Карапінка, д-р Г. Карапінка, І. Барабаш, І. Манацький, 90 дол. — сл. п. Б. Загайкевич. По 80 дол. зложили: Укр. Центральний Комітет Елізабет, видавничо „Свобода“, 75 дол. В. Кордунель, 70 дол. — д-р Т. Решетило. По 50 дол. зложили: д-р Я. Рожанковський, д-р Н. Гнатчук, д-р Н. Драмковський, д-р С. Тимків, Р. Граб, Р. Карбівник, І. Залізник, проф. д-р В. Вогун-Чудинів, д-р В. Гордінський, д-р І. Панчук, сл. п. д-р В. Врещанка, проф. д-р Р. Оєнчук, д-р Н. Гайворонська, д-р Р. Олесницький, д-р Я. Вовсидна, Р. Кузів, радна м. Дітройту п. М. Век, Я. Лубач, проф. В. Мацьків, І. Барабаш, З. Юрків, Відділ УККА Лорейн, Центральний Комітет Мамі, Флориди.

Всім ВШ. ПП. Жертводавчим Управління НТШ складає найширшу подяку. Листу далішніх пожертв подано в наступних Вістях НТШ, як також дарів для бібліотеки й архіву НТШ.

СОКІЛЬСЬНІ ВІСТІ

Літом минулого року відбулося у щоденнику „Свобода“ звернення останнього голови „Сокола Ватка“ інж. М. Хроновата до всіх бувають побратимів і посестер — соколів, щоб живуть у вільному світі, поможі зібрати матеріяли й світліни з праці сокольської організації та й відповідно зредувати й пропам'ятку книгу або у формі гарного ілюстрованого альбому. А в найгіршому разі прийняти зібрати ці матеріяли в одному з українських музеїв. Там майбутній історик, що писатиме історію українського народу на західноукраїнських землях, матиме зібрані матеріяли, з яких зможе навітати й вклад праці Сокола Ватка з його всіми філіями та місцевими гніздами в національно-громадське життя, а зокрема в поширення фізичної культури (руханки і спорту) серед широких мас українського народу на західних землях України впродовж свого майже 50-літнього існування до вибуху другої світової війни.

Щоб не трагити дорогого часу поки відгукнуться всі соколи й зорганізуються відповідний комітет і редакційна колегія, пропагандиста і фінансова комісії, що ввійдуть в виконання цього плану, побратим інж. Хроноват подав мою адресу, на яку просити прислати всі матеріяли, світліни і грошові пожертви.

Згідно з дорученням я зобов'язаний, час від часу на сторінках преси інформувати наше громадянство і всіх бувають соколів, як прохочу зібрати матеріяли, світліни та пожертви на видавничий фонд пропам'ятної книги. І це я сьогодні роблю на сторінках нашого найстаршого щоденника, який постійно підтримує всі дії нашого багатогранного життя у всіх його ділянках.

Мої відомлення будуть появлятися під наголовком „Сокільські вісті“ до часу зорганізування окремого журналу, що перейде від мене обов'язки. Будемо дуже вдячні українській пресі, коли вона реферуватиме наші сокольські вісті для своїх членів.

На звернення голови побратимів Хроновата відгукнулася вже певна кількість соколів і соколюк, переісляючи на мою адресу відповідні інформації, матеріяли, світліни і пожертви. І так: побратим Михайло Войтович з Ютики переіслав багато світлин з своєї приватної збірки з життя стрийського сокола. Вільність з них відзеркалюють працю відомої стрийської сокольської оркестри, що існує в двох видах, смичкової і духової. Між цими зникмає сокольська емблема, сокол в односторонній, вправі соколу і соколюк стрийських гнізд, фото оркестри з подання інструментів, світлин з диригентом проф. В. Вайловим і проф. В. Козаком в різних й виступів. Є дуже цінна оригінальна світлина залучених хорів Стрийщини та сокольської оркестри, що виступали в Стрию на святі Хрищення України.

Інж. Зенон Яворський зголосив, що має у себе цілі й рідкісні матеріяли до використання. Д-р Богдан Тарновський з Торонто, бувший начальник сокола в Кутах постаріється написати про соколів в Кутах і поділяти про кілька світлин з цього осередку. Переіслав також і свій даток на фонд альма-мату. Д-р Ю. Срібний переіслав коротенький огляд Сокола в Надвірній. Д-р Юліян Рабій, один з членів осередку Сокола в Самборі, 1912-14 і основник Сокола в 1928 р., в цьому місті; він був довгі роки його головою і начальником Округу Самбір, має спомини зі сокольського життя округи і понад 40 світлин. Юрій Гарасимів з Едмонтона прислав цікавий опис з діяльності і виступів стрийських атлетів братів Гарасимових і інших змагунів. Цей допис редакція видавництва „Квітучі беріги“ частково використала. Мистяк, б. нач. Сокола у Раві Руській подав інформації про Соколів, переіслав статут Т-ва, сокольський наказ, світлин сокольського хору з Петелича та світлин повногозросту в Раві Руській і 20 доларів на фонд.

КРИТИКУЮТЬ КІНОСТУДІЮ В УКРАЇНІ І „МОДЕРНИЗМ“

„Радянська Україна“ з 16 листопада, домагаючись від діячів кінма краще, діявляти інтернаціональну суть у „української соціалістичної культури“, писала: „На кіностудії УССР, що продовжують виходити слабкі і ідейно — художньою відношенні фільми. Серед майстрів екрану трапляються випадки некритичного сприйняття буржуазного модерного кіно. Тим часом активніших ідейних напрямів, як один з найуниверсальніших і найдієвішніх видів ідеологічної зброї. Модернізм — це не буденна течія, а шкідливий і агресивний напрям у сучасній буржуазній культурі.“ Газета домагається нових фільмів про Леніна.

Український Студентський Клуб у Торонті при праці

Торонто. — Влітку 150 студентів при Торонтоському університеті зареєструвалися як члени Українського Студентського Клубу, що його тепер очолює енергійний керівник Олег Валер. УСКлуб організував зустріч з автором книжки про русифікацію України І. Корисною, на якій було близько 500 осіб і про яку писала університетська газета „Верситі“. У жовтні члени УСКлубу брали участь у Конгресі КУК у Вінніпезі, де, між ін., спільно з іншими студентами і громадянами, заперотували проти виконання концертної частини виключно англійського репертуару. Під час Конгресу студенти організували обмін думок на тему „Українець-канадієць у новій федерації“. Для виключення студентства в сферу україн-

Успіх молодого науковця

„Ютика Обсервер Диспетч“ із п'ятниці, 1-го листопада повідомив, що Ярослав Ликтей одержав ступінь магістра в Сиракузькому Університеті.

Ликтей, ветеран американської Армії, здобув ступінь бакалавра (англійська мова й література) в Ютицькому Коледжі Сиракузького Університету в 1957 році. Закінчивши 30 шестидесяти років з англійської літератури, він одержав стипендію Нью-Йоркського стейту на студії славістики, які він успішно закінчив ступенем магістра.

В Ютицькому Коледжі Ликтей належав до кількох клубів і організацій, і за наполегливу працю в них одержав призначення в нагороду Карла Шурц, медалю Студентського Сенату, золоту, срібну і бронзову медалі студентського бюро доповідань, а в останньому році своїх студій він став директором цього бюро. Він захопив інших українців, щоб належали до цього бюро та вношував промови і про Україну. В 1955 р. він був вибраний як амбасадор доброї волі до Югославії і по дорозі відвідав Голландію, Австрію, й Німеччину.

Ликтей навчав англійської й російської мови в останніх роках середньої школи в Нью-Йорк Мілі, Н. І. Десять літ він був дорадником

Вчителі і селяни самі відкрили Музей байкаря Леоніда Глібова

Київ. — Власними грошима, працею і витратою часу вшанували вчителі місцевої інтелігенції та селяни Чорного Острова на Хмельниччині найвидатнішого українського байкаря і поета для дітей Леоніда Глібова: у зв'язку з 75-річчям з дня смерті Леоніда Глібова вони створили й уже відкрили в листопаді Глібівський Музей у Чорному Острові в 50-х роках минулого віку Л. Глібов написав чимало творів, розпочав там педагогічну діяльність, Музей і відкрив в будинку, в якому вчителював поет. На прохання ентузіастів доброї справи відгукнулося окремі письменники, співпрацівники музеїв та громадяни, які мали рідкісні видання творів Л. Глібова, перекладали на інші мови тощо. На необхідність створити такий музей наполягав ще перед другою світовою війною Михайл Рильський на згадні письменників у Києві.

Мас бути гідною пам'яттю великої сокольської організації кінця наступного року в 75-річчя заснування нашої сокольської організації. Думало, що Вас побратимів і посестер багато заохочувати на добре діло не треба, тому самі голосілися до праці, бо це є наш почесний обов'язок. Улажуймо сокольські зустрічі в кожному українській громаді для обговорення всіх порушень наших справ. Пропонуйте поодиноким членам покрити кошти одної клішї фото, яке дакого члена найбільше цікавить та улажуйте вечірки, з яких дохід призначити на видання нашої пропам'ятної книги. Прощу бути вибачливим до мене, коли не одержите на це відповіді, бо мої шкільні й громадські обов'язки часті переростають мої фізичні сили і спроможності дати скору відповідь. За інформаціями звертатися на адресу: 2102 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622.

Переіслайте також і ваші ідеї та плани якнайкраще виконати це наше завдання.

Адам Антонович

Майні, Фла. ВІДЗНАЧЕННЯ 50-ЛІТТЯ Листопадового ЧИНУ

10. листопада, о 7 год. ввечері українська громада під проводом Центрального Комітету Українських Організацій відзначила 50-ліття проголошення самостійності Західної України. Української Республіки. Свято було попереджене богослуженням в Українській Католицькій Церкві. Присутні: Український Православний Церковний Радикал. Свято отворили ініціатори: голова Укр. Центрального Комітету п. Степан Ковальчук. Присутні на сцену учасники: Високий Змагань.

Пані Ольга Шейфер виконала американський гімн. Вступне слово вголосив старшина УСС-ів п. Василь Подубинський, який привітав присутніх о. доктора О. Лександра з Української Католицької Церкви та о. архимандрита Магалааса з Української Православної Церкви. Після святої громади від місцевих комбатантів з нагоди 50-літнього Ювілею Листопадового Зриву. Промови: виступав до молоді, щоб продовжувала боротьбу за Незалежну Україну.

Голова Укр. Центр. Комітету п. Степан Ковальчук говорив про національно-визвольну боротьбу в Україні, представив учасників і творців відзначуваних історичних подій, колишніх старшин і воїнів УСС та УГА. УНР, яких удекоровано квітками червоної калії. Член Петро Тибор прочитав вірш О. Олеса "Українська мовою з могили встала". Маленька кохлянка Ганна Максимович гарно продекламувала вірш "Листопад". Реферат, присвячений 50-літтю Листопадового Зриву, прочитав старшина УГА п. Василь Калінінський.

Наступною точкою програми був виступ танцюристів з групи танцюристів при Укр. Амер. Клубі, якою про-

Вишивані Вечерниці ОЖ ОЧСУ в Бофало, Н. Й.

Щорічні вишивані вечерниці в Бофало — це вже традиційна імпреза ОЖ ОЧСУ, яку започаткувала перша голова цього жіночого товариства п-ні Марія Квасницька. З віздом п-ні Квасницької зі своїм мужем Сергієм на Флориду, обов'язки ОЖ ОЧСУ перебрала п-ні Катерина Мороз, яка продовжує розпочате діло.

До кожних вишиваних вечерниць, наше жіноцтво в Бофало приготувалося, щоб продемонструвати зразки української вишивки, примінені до модного одягу. Щорічні вишивані вечерниці ОЖ ОЧСУ, які відбулися 26. жовтня в українському домі "Дніпро", наглядно засвідчили, що такі імпрези корисні під кожним оглядом. Вони привагують більше число пань, які цікавляться українською вишивкою, новими зразками та українською мовою. На кілька сот учасниць щорічних вишиваних вечерниць, в тому великого числа молоді, начислено коло 50 вишиваних суконок, понад 25 вишиваних сорочок. Були гості з Канади, Данкерк, Рочестеру та Ніагари Фолс. За найкращі вишивані суконок, близько до золотих сорочок вручено нагороди й признання. Оцінку перевело журі в складі: п-ні Стефанія Мороз, Олена Морозевич, Марія Михасюк, Христина Була та Одарка Пристаєво. Першу нагороду за вишивку суконок отримала п-ні Слава Борачок з Бофало, другу нагороду за вишивку суконок отримала п-ні Лариса Коритко з Данкерк, й третю нагороду за вишивку суконок отримала п-ні Оксана Бубна з Ніагари Фолс. Визнання за краще вишиті отримали пані: Марія Плотиця, Віра Паньків, Наталя Дашевська та панове: Михай-

ло Бельмега, Михайло Спільний з Рочестеру та Михайло Михальчук.

Для урізноманітнення щорічних вишиваних вечерниць під час перерви відбулася коротка мистецька програма, в якій виступили три старших суконок при місцевому СУМА в складі: Христина Була, Марія Вулицька та Ірена Вуйдлік. Вони при аккомпаніменті оркестру п. Михайла Телюка відіграли три пісні: "Моя така не треба", "Стоїть дівка", "Ой чорна я си чорна". Гучульська оркестра під кер. Михайла Мочеряка відіграли кілька гучульських танків і мелодій. Фіналом мистецької частини був виступ танцювального гуртка при місцевому СУМА під проводом Юрія Гудименка. Виконали два гучульські танки. Кожну мистецьку групу, публіка нагородила оплесками, але найбільше заслужених оплесків отримало тріо за пісню "Ой чорна я си чорна".

А раптом жером щорічних вишиваних вечерниць був інж. Марія Борачок, який веселими дотепами розвеселив публіку, проводив мистецьку програму, і він, як мистець — мала р. виконав декоративні та освітлені на сцені й залі.

Щорічні вишивані вечерниці ОЖ ОЧСУ в Бофало були добрим доповненням вечерниць, які відбулися при мелодій відомої професійної української оркестри під керівництвом п. Михайла Телюка, який заспівав п. Дмитро Миреня з Нью Джерсі, що в той час перебував у Бофало.

Чистий дохід з щорічних вишиваних вечерниць ОЖ ОЧСУ призначено на розбудову паркової площі біля укр. Крайнього дому "Дніпро".

Микола Пинкас

Нагербівська газета виступила проти „закордонних фальшифікаторів історії Буковини“

Київ. — Невідомо українському населенню на Ватиканській, видана КГБ для закордонної газети „Вісті з України“ в числі з 13 вересня надрукувала догугу статтю „Проти буржуазної фальшифікації історії Буковини“. У цій статті особливо нападатсь на солідно опрацьовану й видану в ЗСА велику книгу під наг. „Буковина, її минуле і сучасне“, за гол. редакцією інж. Жуковського в Парижі. Кагербівська газета пише: „Сотні сторінок цієї фальшивки заповнені вигадками про різні буржуазні партії, культурницькі організації, їх лідерів, про церковних діячів, про їх „заслуги“ і т. п., проте, по суті, нічого не має про народні маси Буковини, про їх класову боротьбу проти соціального й національного гноблення. В книзі знайдеш повне відбиття старі концепції М. Грушевського про

„буржуазність“ і „буржуазність“ української нації. Перефразуючи історію, автори твердять, що в другій половині XIX століття на Буковині „проявлялося національне відчуження в усвідомленні відірваності від російського народу“. Нападає рецензент і на такий висновок у книзі „Буковина“, що після приєднання Буковини до СРСР „зміни в економічній політиці не поліпшили долі селянина і робітника, вони й надалі залишилися експлуататорами“.

Советська газета провадить на закидає „українських буржуазних націоналістів“, що вони нібито не визнають українського Зах. Буковини. Насправді ж цей закид скерований в сторону деяких румунських істориків, які погано розуміють історію Румунії, як погано розуміють історію Буковини й Молдавії до Румунії.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО“ А СТУДЕНТІВ ТОВАРИСТВО ІМ. М. ГРУШЕВСЬКОГО — влаштовують

в п'ятницю, 29-го листопада 1968 р. в великій залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ 140-142 Друга Авеню в Нью-Йорку, Н. Й.

ДИСКУСИЙНУ ЗУСТРІЧ для обговорення актуальних питань сучасної української демократії на Ватиканській та на Еміграції

Доповіда, присвячену тим питанням, під загальним заголовком „Вони — там“ і „ми — тут“

Василь І. Гришко

Головні теми доповіді й тези для дискусії:

1. Українська „демократична ситуація“ в сучасній політичній дійсності: „Вони чи ми?“

2. Мова останніх подій та мови фактів і документів з України: як розуміти цю мову?

3. „Капери“, „клявіоли“, „націонал-комунізм“ та інше. Нова еста — у ланках чи без?

4. „Лихо з розуму“ на Ватиканській і „розум з лиха“ на Еміграції?

5. 35 років „Ланка 35-ти“. „Вони — там“ і „ми — тут“: доповідь чи дискусійний фронт?

6. Проблема „демократичної“, „демократичної“ й „революційної“ — там? „тут“? Чи відрізняє ми в історичній свідомості?

7. Ще раз: третя сила, третій шлях, третя революція. Революційна демократія в новій інтерпретації?

8. Реалізація візії: те, чого вимагає час. „Хто з юги і проти кого“?

Початок — рівно о 7:30 год. вечора. Доповідь — 7:35-8:35. Питання й дискусія 8:40-10:30. Добровільні дати на покриття витрат — один долар.

КОМУНІКАТ УКРАЇНСЬКИХ УСТАНОВ МІСТА ЧИНАГА

26 вересня 1968 року приїздили до Чикаго українські філантропи установ в Чикаго, а саме — Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч“ і Шадичної Каси „Певність“ („Секюриті“). Роман Мицик — президент „Самопоміч“, меценат Юліан Куляс — президент „Певності“, інж. Дмитро Гриморчук — голова Контрольного Комітету „Самопоміч“, інж. Антін Артимович — заступник президента „Самопоміч“, інж. Валентин Голод — секретар „Певності“, Михайло Трошук — заступник президента „Самопоміч“, інж. Василь Голод — секретар „Певності“, Омелья Плешкевич — екзекутивний директор „Самопоміч“ і голова Ради Товариства Української Кооперативної відбудови третю з черги нараду, у висліді якій ухвалено видати спільний комунікат для інформації загальної української спільноти про намічені спільні дії для піднесення економіки нашої громади.

Констатовано, що господарсько-фінансовий сектор вимагає більшого зацікавлення в наших організаціях, які мали б допомогти господарській Раді при УККА та Господарсько-Фінансовому Центрові, щоб об'єднати братські союзи, шадичні й кооперативи, а їх чинності.

Тоді, резолюції СКВУ в ділянці господарсько-фінансовій прислухатися ще краще результати.

Веруємо до уваги факт, що українська українська спільнота на чужині залежить у великій мірі від її фінансово-господарського забезпечення, нагада ухвалила зацікавити співпрацю обох фінансових установ „Певності“ й „Самопоміч“, допомогти собі взаємно в розв'язанні господарсько-економічних проблем організувати українських купців і промисловців, прислати і корпоративні економістів, а спеціально абсолютів тутешніх студій, брати участь у зібраннях, нарадах, зборах різних організацій, інформувати про доцільність використання допомоги у фінансуванні громадського господарства нашими українськими фінансовими інституціями, поглибити інформативно-виховну дію серед молоді, зокрема шкільної, влаштовувати реферати й давати інформації на наших радіо-програмах, навізати контакти з нашими церквами.

За резолюції обох установ: Роман Мицик — президент Фед. Кред. Кооперативи „Самопоміч“

Юліан Куляс — президент Шадичної Каси „Певність“

Міліція свідчить про масове пияцтво в Україні

Київ. — З нагоди так зв. свята совєтської міліції, що його відзначили в СРСР 10 листопада, в газеті „Молодь України“ було надруковано репортаж „Служба у нас така“. Журналісти побували в заступника союзна-републіканського „міністра УССР“ охорони громадського порядку, комісара міліції 3-ї ранги Івана Бондаренка. Після вихвалення совєтського устрою той „міністер“ заявив, що „до 1966 р. подекуди у нас вважалося оцінювати стан справ, в результаті чого деякі послабилися заходи, по зміцненню прапорядку. Тепер ці питання вирішуються більш капітально“.

На запитання, які головні мотиви злочинності серед населення України, він відповів: „Головна причина пияцтва. 64 проценти злочинів на Україні робиться людьми у нетверезому стані. Лише в столиці републіки винищених року працівники міліції підбирали в нетверезому стані декілька тисяч чоловік! Борються з пияцтвом — загальнонародна державна справа. На жаль, до цього часу подекуди потанго організовано торгівлю алькогольними напоями. Заборона їх продажу — не ефективний засіб. У сільській місцевості не викоринено самогонарівня. А ми, на жаль, ще ліберально до цього ставимося“.

У деяких містах відсутня протипияцтвове пропаганда та виховна робота“. Про розшуки доповіді „міністра міліції“ Мурзі, який звернувся увагу на винятковість засобів розшуку людей, яких більшість мала алкає мас заарештувати: „За останні роки наша робота все більше спрямована на дослідження науки, судової техніки. Якщо більше гідний та інші дієві режі, що свідчать про злочин, шукають майже репетом, то нині є спеціальні शुनाчі. На місце події відправляються в машині, яка має все необхідне для роботи. Осв. який випадок трапиться в Миколаїв, Злочинців, що вкотре потривало, зник. Експерти по слідству укуса дав характерні прикмети зубів. Це допомогло в розшуку. І вже наступного дня злочинці знайшли. Із слів свідків, які бачили злочинців, ми робимо портрет, що здебільшого виявляється точним. У нагоді стає і хемія, і фізика, і мистецтво живопису“.

ПОВАЖАННЯ З НАГОДИ ДНЯ ПОДЯКИ

ПОВАЖАННЯ З НАГОДИ ДНЯ ПОДЯКИ ВІД ACCENT Sq. 33 Journal Sq. (201) 788-1410 Jersey City, N.J.

POBACHANHA З НАГОДИ ДНЯ ПОДЯКИ ВІД POMEROY CO., INC. 208 Livingston Street Brooklyn, N.Y.

POBACHANHA З НАГОДИ ДНЯ ПОДЯКИ ВІД MURRAY DERMER „Everything in Insurance“ 1848 Boulevard Jersey City, N.J. HE 5-0222

POBACHANHA З НАГОДИ ДНЯ ПОДЯКИ ВІД E. S. WITKOWSKI & CO. 130 E. 7th Street New York, N.Y. 10009

ПОBACHANHA З НАГОДИ ДНЯ ПОДЯКИ ВІД E. S. WITKOWSKI & CO. 130 E. 7th Street New York, N.Y. 10009

ПОBACHANHA З НАГОДИ ДНЯ ПОДЯКИ ВІД E. S. WITKOWSKI & CO. 130 E. 7th Street New York, N.Y. 10009

ПОBACHANHA З НАГОДИ ДНЯ ПОДЯКИ ВІД E. S. WITKOWSKI & CO. 130 E. 7th Street New York, N.Y. 10009

ПОBACHANHA З НАГОДИ ДНЯ ПОДЯКИ ВІД E. S. WITKOWSKI & CO. 130 E. 7th Street New York, N.Y. 10009

Українці Чикаго відзначили урочистим бенкетом діамантовий ювілей „Свободи“

(Закінчення зі стор. 1-ої)

сиф Гріняк прочитав урочистий промову, що його далішню веселу феєрию Гріняк зауважи про українські газети і їх призначення. Промову англійською мовою про значення „Свободи“ зокрема „Українського Тижневика“ для національного усвідомлення й активності української молоді у ЗСА вголосив ред. Зенон Синдик, започатковуючи її по-українськи. Після представлення проф. Миколом Куропасем присутніх на залі представників установ й організацій, з короткими словами виступив репрезентант великого американського щоденника „Чикаго Трибюн“ Річард Д. Гансен, який заявив, що розуміє добре значення і зміст слова „свобода“ і побажав, щоб визволення й волі дочекався вже незабаром також український народ, що його тут у ЗСА репрезентують американські українці, багачучи американське життя своєю культурою. Закінчице слово на цьому ювілейному бенкеті вголосив заст. гол. представника УНСОУу інж. Степан Куропас, і потім промовив ще голова Окружного Комітету бенкету гол. контролер УНСОУу Іван Іванчук, підкреслюючи в признанні ролі лемків в створенні та в рості Українського Народного Союзу і в постанні та розвитку „Свободи“ й учасників ювілейного бенкету від Владимира Олександрова та від парона православної катедральної церкви св. Володимира протопрес. Федора Віленського.

В ІЗРАЇЛІ, В УРЯДІ І ПАРЛЯМЕНТІ, ІСНУЄ СПІР на тлі плану економічної інтеграції окупованих арабських земель з рештою ізраїльської території. Арабські держави вбачають у цьому дальший крок на шляху до тривалого збереження в руках Ізраїлю тих арабських земель, а частина ізраїльської верхівки лляється майоризації ізраїльського елементу арабським. Ізраїль погодився на поверот дальших 7.000 арабів, відкачів з окупованих Ізраїлем земель у муніципальні міст.

ЛІКАРІ БЕЛГОРСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ в Гюсто-ні напечили 900 в'язів добровольців вакцинною проти інфлюєнці А-2 Гонг Конг 68, щоб випробувати діяльність її та дозу, якої потреба для успішного шеплення. Головний лікар ЗСА д-р Вілліам Г. Стоарт передбачає, що інфлюєнція може бути епідемією цієї зими, а найбільшим числом занедужав в січні. 2 фармацевтичні фірми запродукували цю вакцину: Ілай Іллі вислав її на західну узбережжя, де найбільше число занедужав, та фірма Мен Ішари енд Дом почала висилати вакцину проти азійської флю лікарям.

Замість квітін на спільну мотанку бл. п. АНАСТАСІЙ ІВАНОВИЧ СУКАЧОВОЙ складомо 15.00 доларів на Церкву-Пам'ятник у So. Bound Brook, N.J. Родина: КРЕМЕНА І КРАЩІВ

НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! В п'ятницю, 29-го листопада 1968 р. в год. 7:30 вечером в доміці Т-на „ДНІСТЕР“, 361 Відділу УНО при 119 Авеню „А“, між 7 і 8 вул. в Нью Йорку — відбується —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділу УНС міста НЮ ЙОРКУ й ОКОЛИЦЬ

до участі в яких запрошені Урядовці, Представники, та конвенційні Делегати наступних Відділів: 4, 5, 6, 8, 16, 19, 46, 66, 69, 86, 88, 117, 129, 130, 158, 184, 194, 195, 200, 203, 204, 210, 211, 236, 267, 293, 310, 325, 327, 361, 393, 433, 435, 450, 455, 457, 485, 489.

У програмі Зборів важливі організаційні справи, підготова ювілейного бенкету в 75-річчя „Свободи“, шплата Національного Датку на УНФонд і ін.

В Зборах візьмуть участь ГОЛОВНІ УРЯДОВЦІ УНСОУЗУ

Засідаємо всі Відділи і їх уряди та конвенційні Делегати, як і інших активних союзників взяти участь у цих важливих Зборах.

ПІСЛЯ ЗБОРІВ — ПЕРЕКУСКА Управа Окружного Комітету

Найкращий і найбільш відповідний дарунок на Різдво і Новий Рік

UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA

Edited by VOLODYMYR KUBJOVYCH

Published by the University of Toronto Press for the Ukrainian National Association

Тверда оправа — сторін 1186. Ціна: \$37.50

Замовлення і належність слати на адресу: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION 81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Мистецький керівник і диригент: Д-р Антін Рудницький

При фортеп'яні: РОКСОЛІНА ГАРАСИМОВИЧ

В програмі реалізації й народні композиції та твори сучасних композиторів.

Непілля, 1-го грудня 1968 р. ГОД. 5-та ПОЛ. Mt. Vernon School Auditorium 174 HILL, NEWARK, N.J. (Кінцева зупинка автобусу с. 54)

ХОР ЦЕРКВИ СВ. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Й. ЗАПРОШУЄ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО НА

ВІДОМОГО ХОРУ

Концерт

ВІДОМОГО ХОРУ

Концерт

ВІДОМОГО ХОРУ

ВІДОМОГО ХОРУ

ВІДОМОГО ХОРУ

ВІДОМОГО ХОРУ

HELP WANTED MALE

PRODUCTION WORKERS

Start up to \$3:67 per hour

All advancement within grade based completely on merit plus the protection of labor agreement. Excellent benefits, 4 weeks after 11 years, plus medical, life insurance, pension plan and bonus. Stop in at our Personnel Office between

10 A.M. to 3:30 P.M. or call:
348-4221, ext. 215

POLYMER INDUSTRIES, INC.

A Subsidiary Company of Philip Morris, Inc.

Viaduct Road Springdale, Conn. 06907
An Equal Opportunity Employer. Plans for Progress Co.

Українці Канади планують Кооперативну Раду

З ініціативи „Кооперативної Громади у Вінніпегу і Координаційного Комітету Українських Кредитивних Кооперативів у Торонто" голова Господарської Комісії Комітету Українців Канади окремих листом звернувся 30-го серпня 1968 до всіх українських кооперативів у Канаді, щоб вони вислали на Конгрес Кук своїх представників з повноваженнями відбутися окрему Кооперативну Конференцію, яка мала б розв'язати можливість завершення нашого кооперативного руху в Канаді ідеологічно-координаційною надбудовою у формі Кооперативної Ради.

Праця

HELP WANTED MALE

ПЕРШОКЛАСНИ
LATHE HANDS
BENCH MEN
ELECTRICIANS
HYDRAULIC MEN

До монтуювального складання в найбільшій роботі перебудови машинних знаряддя в Нью-Йорку, бг. вел. бенеф. як мед. лік. і пенсійний план.

Мусить говорити по-англ.
Tel.: 274-7878 Ext. 40
From 9 AM to 4 PM

MOREY MACHINERY
CO., INC.

4-57 26th Avenue
Astoria, Long Island

EXPERIENCED
CABINETMAKERS

On Bench & Machine. Steady Job. Good Pay.
Baroque Furniture Ltd.
156 Jericho Turnpike
Floral Park, Queens.
Tel.: RE 4-8104

WAREHOUSEMAN

Fast growing mail order house has excellent opportunity for man in warehouse dept. Experience pref. but not necessary. Salary open. Pleasant working conditions in new Maywood plant.
(201) 843-6464

SHEETMETAL
Mechanic - Assembler.

Мала компанія компанія кухонного приладдя. Досконалі місця для людей з доброю механічною практикою. Добра платня, постійна праця, премії умови. Телефонуйте
Mr. Barnett, 436-0292

IRON WORKERS

Молоді чоловіки. Постійна праця, премії умови, на початок \$3.25 на годину.
SAS IRON WORKS
88 Ford Street
Farmlingdale, L.I., N.Y.
(516) 249-2218

PRESSER

ART NEEDLE WORK
Full & part time or nights. Convenient area in Bronx.
Mr. Hyman, LU 5-3022

MAINTENANCE

На кілька годин 5-9 веч. 3 днів в тиждень, залежно від кваліфікації. Головна особа. Eastern Freightways
Eastern and Moonlight Ave.
Carlstadt, N.J.
An equal opportunity employer

PRODUCTION WORKERS

Good pay. Comprehensive Employee Benefits.
MANHATTAN
RUBBER DIVISION
Employment Office
Blaine St. & Delaware Ave.
Passaic, N.J.
An equal opportunity employer.

Праця

HELP WANTED FEMALE

КРАВЧИЦЯ
До виконання. Оператори при машинах Singer & Merrow. Lock Stich. Blind Stich. Добра платня, постійна праця, премії умови.
Estudio Inc.
232 West 46th St., N.Y.C.
581-6630 581-6631

FORELADY
ФАБРИКА ПОДУШОК

Заряд у відділі шиття і догляду над оператором. Добра, постійна позиція для відповідальності і досвідченої особи. Newark, N.J. Агента. Добра платня, великі бенефіти. Iron-bound Section.
Call (201) MA 2-2262

ЖІНКИ

НАВЧИМО ЛЕГКА ФАБРИЧНА ПРАЦЯ.

7 A.M. to 3:30 P.M. 3:30 P.M. до пізньої.

Плат. прем. за вечірні шифти. Косметична фірма. Air cond. Великі бенефіти. Близько 241st Street Subway.

NICE PAK PRODUCTS, INC.
150 N. Macquesten Parkway
Mt. Vernon, N.Y.

FLOOR HELP

Загал. фабрика поміч. Легкі матеріали. Нічна праця. 5-6 PM to 10 PM. Convenient. Local Bronx Area Subway in Bldg.
Mr. Hyman, LU 5-3022

Тріумф Мельничина в українських піснях

Під таким заголовком „Стейт журнал" Франкфурт, Кентаки, помістив рецензію на концерт Василя Мельничина, який відбувся в рамках річних концертів в Стейтському Коледжу — Арт Авдиторії в неділю 30-го червня 1968 р. о 8-й год. вечора.

Хоч на дворі термометер показував горля 92 степені, до охолоджувальної концертної залі зійшлося чимало місцевих і позаміської публіки, в тому з таких віддалених місцевостей як Луїсвілл і Сінсінаті.

Між присутніми можна було бачити посадженого Франкфурта Ф. Заверса з дружиною, податкового комісара Ж. Лакета з рідною, президента коледжу Ж. Гіла, полковника С. Д. Фріда, професорів, студентів, стейтських працівників, й любителів вокального мистецтва.

Тепер дамо слово „Стейт журналу".

„Ті, які були присутні на концерті в неділю вечір, мали нагоду почути одного з кращих артистів — співаків в особі Василя Мельничина. Посідає винятковий високий і сильний тенор тарної краси. Він відспівав пісні незабутнього Франца Шуберта,

драматичні опери арії Флютова „Марта" і Пуччіні „Тоска", пісні Гагемана, Вольфа, Дональдсона і на закінчення Росіні. Його інтерпретація оперних арий, була винятково гарна, але вершок його правдивого тріумфу прийшов, коли він співав дві українські пісні „Жито" — Гнатюшина і „Везмежне поле" — Лисенка. Пан Мель-

нічин народився в Україні, і ці дві пісні були відспівані з великим чуттям — присвячені його незабутній батьківщині.

Пан Мельничин, який студіював музику в Німеччині, Римі, і в Шикаго, виступав як оперний і концертний співак на відомих сценах ЗСА, Канаді й Європі.

Акомпаніював проф. Доналд Тилфорд, який у великій мірі причинився до успіху концерту.

Н. Н.

CHOOSE YOUR FINANCING

AS CAREFULLY AS YOU CHOOSE YOUR CAR

Amount Required	Note Amount	36 Monthly Payments*
\$1,000	\$1,183.68	\$ 32.88
1,500	1,775.88	49.33
2,000	2,367.72	65.77
2,500	2,959.56	82.21
3,000	3,551.40	98.65
3,500	4,143.60	115.10

LOANS CAN BE ARRANGED AT ANY OF OUR OFFICES

CALL 434-4800

* PAYMENTS INCLUDE CREDIT LIFE INSURANCE
Used Cars Also Financed At Low Rates

HUDSON COUNTY National Bank

BATONNE HOBOKEN UNION CITY JERSEY CITY WEST NEW YORK GUTTENBERG NORTH BERGEN

Member Federal Deposit Insurance Corporation

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ У „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	\$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цаль через 2 шпальти	10.00
3 цаль через 2 шпальти	15.00
4 цаль через 2 шпальти	20.00
5 цаль через 2 шпальти	25.00
6 цаль через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдалішх закутках світу, куди навіряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ОГЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ: до числа

за новим стилем до 16-го ГРУДНЯ 1968 року, за старим стилем до 30-го ГРУДНЯ 1968 року

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ з ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

„СВОБОДА" 83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ТАРЗАН, ч. 6097. Мають запаси м'яса!

Великі чорноглові лелеки лізали свого пана в Тарзанівці — малою Іто! — Тримай, Іто! І біжи!

— Добре ти списався, Іто! Сховаймо його геть, щоб лелеки не настрашилися та не відлетіли... — Я перекрутив йому шию, Тарзане!

ARKA Company
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550. New York City
КОМП'ЮТЕР ТВОРІВ ІВАНУ
ФРАНКА. 20 томів за \$30.00
гарний дарунок з нагоди
свят.

Різне

Українське Висхідне Ручко
ROMAN PARCEL SERVICE

141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430. Висхідне
ПАККИ з ОДНОМ І НАРЧА-
МИ в УКРАЇНУ і до СССР.
Приготовлено великий набір
матеріалів і різних товарів на
вигляд для рідних на сенті
по дуже дешевим цінам.
Урля. год. від понед. до суб.
8:30-6, неділя від 10-2 по пол.

FARMS & CO. HOMES

DUTCHESS COUNTY
HYDE PARK

Доск. купно, огляньте, щоб
оцінити. 13 км. фармер дм.
стодола і шоп, 6 акр. землі,
можє бути більше, а сусідній
потік. Жалас \$31,500; на оспри
продаж. Заради. Займає до зай-
няття. Тел. Валарна —
(914) 229-2116

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ
УНХОЮЗУ

НЕДІЛЯ,
1-го ГРУДНЯ 1968 р.

БІНГЕМІТОН, Н. П. Річні
збори 389-го Відділу о год.
5-й по пол. в церковній залі.
2 Голленд Ст. Участь
усіх членів обов'язкова. —
Урля Відділу.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УНХОЮЗУ!

Funeral Directors

Theodore WOLININ, Inc.

Директор
Похоронного Заводу
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

КОВАЛЬЧИН

FUNERAL HOME

Completely
AIR CONDITIONED

Займається Похоронами
в стейт NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх.
Обслуговує чесна й навіряд.
У випадку смутку в родині,
кличте, як в день, так і
вночі

WILLIAM F.
RASLOWSKY, Manager

129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY, N.J. 07302
Henderson 4-5131

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE

4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475

Директор
НОСІФ СЕНКОВСЬКИЙ

Завідує влаштуванням по-
хоронів в каплицях, поже-
жених в кожному районі м-
та. Похорони по мінімаль-
них цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦІХ
Контролювала температу-
ра. Модерна каплиця до
укитку ДАРОМ.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

МЕН-GUARDS

На кілька годин або повний
час. Починайте сьогодні. Пра-
ця бл. дому. Спеціальні при-
значення на „вікенді". Можє
бути особа на пенсії, мусить
мати телефон і чисту мину-
шину. Великі бенефіти. Тел.:
TR 6-2900 ТЕЛЕП!

ЮВЛЕРИ
MALDEN, MASS

Потрібно ювелірів до нового
магазину з повним і новим ви-
рядом. Air cond. Модерне місце.
Бенефіти і т. д. Доск. нагода.
Тел. за домовленіям
(617) 321-1282

EXPERIENCED
MECHANICS — HELPERS

And Experienced
BODY MEN
Light welding. Steady jobs.
Onelida Motor Freight
Commercial Avenue
Carlstadt, N.J.
(201) 933-6000, Ext. 207

ПОМІЧНИКИ
МАШИНИСТА

(Assemblers Pipe Fitters)
Добра платня, постійна
праця, премії умови.
Goldman Pressing
Machine Co.
467 Keap St., Brooklyn, NY
Tel.: EV 7-6635

ГОСПОДАР

Досвід. Хотів би жити в West-
chester County, мусить бути
добрий кухар. Життя на міс-
ці, власна кімната і лавина.
Доск. нагода для відповідної
особи. Тел. (914) OW 8-3994.

Plumber

Досвід в напругах.
Праця цілий рік.
Faber Plumbing & Heating Co.
(201) 427-1618

ДОСКОНАЛА НАГОДА

для мужиків навчитися шва-
ного факу, як гравірування
рукописних печаток в одній з
кращих шкірок. Rubber Printing
Plates for Box Die Industry.
Щі особі мусить мати добрий
спир і тріпку руку. Добре
до 6 миль лямінебулд досвід
в мистецтві або тієї ділячці.
Виробля платня і всі бенефіти.
Тел. Mr. Melnitschenko —
(201) 864-8600

Праця

HELP WANTED MALE

РОБІТНИКИ

до пакування товару. Робітни-
ки до м'яса, з досвідом або
без. Постійна праця цілий рік.
Денна і нічна шифта. Добра
платня, добрі бенефіти і умо-
вини праці. Boners - Butchers
- Loaders - Skinners. Не було
"lay off" через 25 р. Писати
або телеф. "collect".
(201) EL 3-3800
Mr. Lou Wolf
ALLEN PACKING CO.
406 Allen Street
Elizabeth, N. J.

ЗАГАЛЬНИ РОБІТНИКИ

Праця при необроблених
телячих шкірах. Добра
платня, постійна праця.
Присми умови.
M & F
Hide & Skins Company
573 Kent Avenue
Brooklyn, N.Y. EV 4-2393

Plumbers

Helper Wanted

Driver License. Exp.
unnecessary.
365-9300

Досвідчений КРАВЕЦЬ

Праця при чоловічій і
жінчій одязі. Добра
платня, доск. умови пра-
ці. Добра платня. Нагода
для відповідної.
Mur-Lee's Men's & Boys
Shop
48 Atlantic Avenue
Lynbrook, L.I.
Tel.: (516) LY 9-7777
(516) LY 9-8078

Упхольстери

CUSTOM WORK

Experienced — Steady Job.
Good Pay.
Call LE 5-7060

WAREHOUSEMEN

Заробіть більше. Kaufman car-
pet warehouse потребує людей
до праці на повний час. Гол.
особисто або тел. Mr. Bogart
night 6 PM 843-5636. — Також
Night Men, Mon. thru Fri., 6
PM to 2 AM — Sat. 4 PM to
10 PM. See Bill Hoff from 6
to 10 PM any evening.
Kaufman Carpets
370 Essex St. Lodi, N.J.
(Next to Modell's)

SET UP MAN

Experienced setting up
Power presses. Top pay.
Steady work with overtime.
12 holidays. Sick leave. Li-
beral vacations, benefits,
other fringes, 3rd shift, mod-
ern automated plant.
Speak, read & write En-
glish. Call Mr. Marshall —
9-5 PM. DE 5-3000.

Outside

Machinists and
Ship Fitters

(1st Class Only)
Apply

Brewer Dry
Dock Co.

2945 Richmond Terrace
STATEN ISLAND, N.Y.
An equal opportunity employer

КРАВЕЦЬ — ДО ВІКНИЧ-
ВАННЯ — ОПЕРАТОР

При машинах до шиття Singer
& Merrow. Lock Stich.
Blind Stich. Добра платня,
постійна праця, премії умо-
вини.
ESTUDIO INC.
232 West 46th St. N.Y.C.
581-6630 581-6631

Television

Technicians

Immediate openings. 40-hour
week, paid holidays, paid hos-
pitalization, free training on
transistor and solid state.
earn up to \$150 per week. Will
pay relocation expenses. Call
RCA SERVICE CO.
109 Pitkin Street
East Hartford, Conn.
(203) 246-6301
An equal opportunity employer